

ŠTÁTNY SLOVENSKÝ ÚSTREDNÝ ARCHÍV V BRATISLAVE

541

**ŠTÁTNY ÚSTAV
PRE ĽUDOVÚ PIESEŇ V ČSR
SLOVENSKÝ ODBOR**

INVENTÁR

541

1963

Š T Á T N Y S L O V E N S K Ý Ú S T R E D N Ý A R C H Í V

ŠTÁTNY ÚSTAV PRE ĽUDOVÉ PIESEŇ V ČSR -

slovenský odbor /ŠULP/

Inventár

Vypracoval: Július Sopko

1963

Ú v o d

Roku 1919 zriadilo Ministerstvo školstva a národnej osvety v Prahe Štátny ústav pre ľudovú pieseň v republike Československej. Vo Vestníku Ministerstva školstva a národnej osvety r. 1919, č.5 sa uverejnila organizácia a pracovný program ústavu, ktorý pozostával v zhromážďovaní ľudových piesní, triedení ich notového materiálu a napokon v jeho vedeckom spracovaní jak po stránke textovej tak i melodickej.

ŠÚLP mal štyri odbory: český, moravsko-slezský, slovenský a nemecký. Prácu ústavu riadili a organizovali pracovné výbory a to hlavne pracovný výbor český, moravsko-slezský a slovenský. Všetky tieto pracovné výbory podliehali vo svojej činnosti hlavnému výboru, ktorý riadil celý ústav, stanovoval mu všeobecné zásady administratívne i vedecké, zabezpečoval styk s Ministerstvom školstva a národnej osvety, schvaľoval uznesenie pracovných výborov a pod. Predsedu ŠÚLP menovalo priamo uvedené ministerstvo.

V stanovách ústavu sa vytýčila jeho hlavná konkrétna úloha: zistiť a zozbierať piesne, tance a iné hudobné prejavy vzniklé alebo rozšírené v širokých vrstvách ľudu, ktoré dovtedy neboli zaznamenané. Ďalej sa mali zozbierať aj tie ľudové hudobné i básnické piesne, ktoré síce boli nejakým spôsobom spísané a snáď aj publikované, ale neboli dovtedy kriticky spracované. Konečným cieľom napokon bolo vedecky spracovať prístupný materiál a uverejniť vo forme obsiahlej zbierky.

V intenciach týchto úloh vyznelo prvé zasadanie aj slovenského výboru /odboru/ 14. júna 1925 v Bratislave, ktorého trvalým sídlom sa stal Slovanský seminár Univerzity Komenského. V uzneseniach zo schôdze sa zakotvilo zacielenie programovej činnosti slovenského odboru v tomto smere:

1. vydať čo najskôr dotazník na zistenie stavu a rozšírenosti slovenských piesní v jednotlivých krajoch Slovenska a zaslať ho všetkým školám na Slovensku,
2. zostaviť bibliografiu všetkých dovtedy publikovaných slovenských piesní,
3. zhotoviť tzv. piesňové mapy Slovenska,
4. vypracovať súbprnú zbierku slovenských ľudových piesní.

Výbor sa rozhodol spolupracovať v tejto oblasti s príslušnými oddeleniami Matice Slovenskej. Spisový materiál ústavu sa koncentroval v Slovenskom seminári Univerzity Komenského.

ŠÚLP ukončilo svoju činnosť po zmene štátoprávnych pomerov roku 1939. Rok nato vytvorilo Ministerstvo školstva a národnej osvety na Slovensku ústav s obdobným poslaním - Štátny ústav pre slovenskú ľudovú pieseň. Štátny slovenský ústredný archív opatruje časť fondu ŠÚLP, ktorý sa dostal do piaristického kláštora v Juri pravdepodobne počas evakuácie za druhej svetovej vojny r. 1944. Roku 1952 bol v tamomšom mestskom archíve hrubo roztriedený a usporiadaný. Pri

archívnom spracovaní sa podľa možnosti rekonštruovalo/^{pôvodné} uloženie fondu. Roku 1961 sa fond začlenil medzi archívne súbory Štátneho slovenského ústredného archívu.

Obsah fondu tvoria tri druhy vyplnených dotazníkov v slovenskej, maďarskej a rusínskej reči z r.1934-1938. Dotazníky boli ústavom zaslané učiteľom alebo správcom škôl prostredníctvom školských inšpektorátov. V jednotlivých rubrikách tlačiva sa zaznamenali údaje o hlásnických a han-drárskych piesňach príslušných obcí /ich slová, naznačenie melódie, meno, vek a bydlisko hlásnika a pod./; v dotazníku adresovanom obyvateľstvu maďarskej národnosti sa uvádzali údaje o potulných spevákoch, ľudovej hudbe, tancoch atď.

Celkový počet dotazníkov predstavuje 2307 kusov, ktoré sú uložené v šiestich krabiciach. Usporiadané sú podľa lokalít. Fond možno čiastočne využiť pre výskum slovenskej ľudovej piesne.

Dotazník číslo 1 /určený pre niektoré
obce východného Slovenska a Zakarpatskej Ukrajiny/

1.	B /Borov-Brestov/	1934-1935	1
2.	Č /Čertižné/	1934-1935	1
3.	H /Halma/	1934-1935	1
4.	K /Kaliny - Krásny Brod/	1934-1935	1
5.	M /Medzilaborce/	1934-1935	1
6.	N. Nižné Zbojné/	1934-1935	1
7.	P /Palota-Pstrina/	1934-1935	1
8.	R /Rožkovce/	1934-1935	1
9.	S /Suchá/	1934-1935	1
10.	Š /Šterkovce/	1934-1935	1
11.	V /Valentovce/ Vyšné Čabiny	1934-1935	1
12.	Z /Zbudská Belá/	1934-1935	1

Dotazník číslo 2 /pre Slovenskú
krajinu a moravské Slovensko/

		1937	1
13.	A /Abelová-Arnútovece/	1937	1
14.	B /Babiná-Budikovany/	1937	1
15.	C /Cabov-Cigell/	1937	1
16.	Č /Čabr-Čuklasovece/	1937	1
17.	D, Ď /Dragov-Dyčka/	1937	1
18.	E /Eberhart-Erdútko/	1937	2
19.	F /Fakov-Fričkovce/	1937	2
20.	G /Gavaň-Gyňov/	1937	2
21.	H /Habovka-Hýľov/	1937	2
22.	Ch /Chalmová-Chyžné/	1937	2

23.	I	/Igram - Izdeg/	1937	2
24.	J	/Jabloň-Jusková Vôľa/	1937	2
25.	K	/Kalameny-Kysucké Nové Mesto/	1937	2
26.	L	/Láb-Lysá pod Makytou/	1937	3
27.	M	/Madačka-Mýtna Nová Ves	1937	3
28.	N	/Nádaš - Nové Mesto n/Váhom/	1937	3
29.	O	/Obeckov-Oščaďnica/	1937	3
30.	P	/Pác-Pusté Pole/	1937	4
31.	R	/Rabča-Rychwald/	1937	4
32.	S	/Sačurov-Syrčikovec/	1937	4
33.	Š	/Šaca-Švošov/	1937	5
34.	T	/Tajná - Tvrdošín/	1937	5
35.	U	/Úbrež-Utekáč/	1937	5
36.	V	/Vaďovce-Vyšný Tejkeš/	1937	5
37.	Z	/Zábidovo-Zylak/	1937	5
38.	Ž	/Žabokreky-Župkov/	1937	5

Dotazník číslo 3 /určený maďarským

obciam/:

39.	A	/Agó - Ašváš/	1938	6
40.	B	/Bačka-Buzita/	1938	6
41.	C	/Cakov-Čúz/	1938	6
42.	D	/Dácsokeszi-Đurkovce/	1938	6
43.	E	/Ekeč-Ekel/	1938	6
44.	F	/Feledince-Fýr/	1938	6
45.	G	/Galanta-Guta/	1938	6
46.	H	/Háj-Husinná/	1938	6
47.	I	/Imbreg-Ižkovce/	1938	6
48.	J	/Jánošovce-Jólész/	1938	6

49.	K	/Kajal-Kováčovce/	1938	7
50.	L	/Ladmovce-Lúčka/	1938	7
51.	M	/Mačkaluk-Mučín/	1938	7
52.	N	/Nadabula-Nitra/	1938	7
53.	O	/Olovásy-Ožďany/	1938	7
54.	P	/Padarovce-Dtrakša/	1938	7
55.	R	/Rad-Rudná/	1938	7
56.	S	/Sakáloš-Szútor/	1938	8
57.	Š	/Šahy-Širkovce/	1938	8
58.	T	/Tajty-Turi Szakallás/	1938	8
59.	U	/Udvard-Vzovská Panita/	1938	8
60.	V	/Váhovce-Vyšný Blh	1938	8
61.	Z	/Zádor-Zone Tureň/	1938	8
62.	Ž	/Želiezovce - Žip/	1938	8

Názov fondu: Štátny ústav pre ľudovú pieseň v ČSR

Značka: ŠÚLP

Časový rozsah: 1934-1938

Počet inventárnych jednotiek: 62

Počet evidenčných jednotiek: 6

Stav ku dňu: 31. decembru 1963

Fond usporiadal: Július Sopko

Inventár zostavil: Július Sopko

Inventár schválil: *Y. S. Sopko*

Počet strán: 6

Počet exemplárov: 5

Inventár prepísala: Mária Olivová

Inventár zviazal: Eduard Zimányi